

Skulle du märka något?

Information om unga och narkotika

"Det är sjukt att jag tog så mycket tram, benzo och cannabis och att ingen märkte nåt. Ingen, varken skola eller föräldrar såg." Flicka 17 år

Vet din tonåring mer än du?

Många föräldrar oroar sig för att deras barn ska testa narkotika. Andra tror aldrig att deras barn skulle använda någon drog. Även om de flesta inte använder narkotika, finns droger i många tonåringars närhet. Ungdomar har ofta bättre koll än vuxna, även om de inte alltid bygger sin kunskap på pålitliga källor.

Vet du vad du ska vara uppmärksam på? Att vara påläst är alltid bra och grunden för att ni ska kunna ha ett bra samtal hemma!

Ditt nej spelar roll

Ungdomar behöver både en nära relation till sina föräldrar, och föräldrar som sätter gränser. Din inställning har stor betydelse för vad din tonåring tycker och gör. Många unga avstår från droger och en viktig anledning att säga nej är att inte vilja göra sina föräldrar besvikna.

Vad säger lagen?

I Sverige är det olagligt att köpa, sälja, använda, framställa och inneha narkotika och narkotikaklassade läkemedel utan recept. Att det är olagligt får många ungdomar att avstå från att testa narkotika.

Hur vanligt är det?

- I Stockholm har ungefär var tionde elev i nian och var fjärde elev i tvåan på gymnasiet någon gång testat narkotika.
- De allra flesta som testat narkotika har använt cannabis.
- Andelen unga som använder narkotika har inte ökat över tid, utan snarare minskat något senaste åren, men synen på droganvändning har blivit mer liberal och normaliserad.

Tillgången är stor

Det vanligaste sättet för unga att få tag på narkotika är att bli bjuden av en kompis. Det blir samtidigt vanligare att unga köper av en okänd person, till exempel via kontakter i sociala medier.

Cannabis är vanligast

Narkotikatypen som är vanligast i Sverige och världen är cannabis. Det förekommer i form av hasch, marijuana och hascholja. THC är den substans i cannabis som gör användaren påverkad. Alla produkter som innehåller THC är olagliga att använda i Sverige. Det finns även olika syntetiska cannabispreparat, alla är inte narkotikaklassade än.

Röka eller äta

För att röka cannabis används rullpapper, pipor eller olika sorters "bongar" som köps eller tillverkas själv. THC finns även i ampuller till vejps och i ätbar form, bland annat som godis och chips.

Bilden visar en påse med marijuana.

Risker med cannabisanvändning

Cannabis påverkar hjärnan till exempel genom att minne och inlärningsförmåga försämras. Det kan även utlösa ångest, hallucinationer och panikattacker.

Alla som använder cannabis regelbundet kan utveckla ett beroende. Risken ökar ju yngre personen är. Av de unga som använder cannabis dagligen blir cirka en av tre beroende.

Andra narkotiska preparat

Andra preparat förekommer, men i **betydligt mindre** omfattning än cannabis. När ungdomar svarar på vilka andra typer av narkotika de har testat är de vanligaste preparaten amfetamin, ecstasy, kokain, LSD och narkotikaklassade läkemedel (smärtstillande och lugnande preparat).

Smärtstillande opioidläkemedel

Opioider är narkotikaklassade läkemedel som är starkt beroendeframkallande. **Tramadol** tas ofta ihop med andra droger och kan ge ett rus av både glädje och avslappning. Vissa är mycket känsliga för effekterna redan vid låga doser och Tramadol kan utlösa livshotande krampanfall. **Oxycontin** är en annan starkare opioid med snabb beroendeutveckling som ökat bland unga.

Nya substanser

Typiskt för nättdroger är att producenterna ändrar drogernas kemiska sammansättning för att kringgå narkotikalagstiftningen. Det leder till snabba förändringar och nya preparat. Dessa "nya psykoaktiva substanser" kan vara lika farliga eller farligare än något som är narkotikaklassat.

K

Kompis- byten

Snabba
förändringar,
nya okända
relationer.

N

Nya beteenden

Slutar bry sig
om det som
varit viktigt.
Bryter regler.

A

Avskärmad

Svårt att få
kontakt.
Måendet och
humöret är
påverkat.

R

Rutiner brister

Svårt att
passa tider
och ta hand
om hygien.

K

Klarar inte krav

Skolan kan
påverkas
med sämre
resultat och
mer
frånvaro.

Var uppmärksam

Ovanstående är exempel på signaler som även kan ha andra orsaker än att ditt barn använt narkotika. Som förälder känner du ofta på dig om något är fel. Lita på din magkänsla!

Reagera på:

- avbrutna cigaretter/jointar som förvaras i cigarettpaket
- rullpapper (exempelvis OCB och Rizzla) och rulltobak
- vejps med oljigt innehåll eller påfyllnadsvejps
- ökande swishöverföringar
- redlinepåsar (små plastpåsar att förvara narkotika i)
- tomma läkemedelsförpackningar.

→ Läs om fler signaler i **polisens föräldraskola**.

Finns på flera språk.

Prata med din tonåring

Vad har din tonåring för inställning till narkotika? Ställ frågor och lyssna. Var påläst och tydlig med vad du tycker.

Lär dig mer

Mer information om narkotika och tips till dig som förälder hittar du på socialtstod.stockholm/ungdomar-droger

Du kan även se en [film riktad till föräldrar här](#) (17 minuter) eller en [kort animerad film här](#) (3 minuter).

Exempel på emojis för narkotika i sociala medier

Cannabis (olika sorter)

Ecstasy

Kokain

Tramadol

Ta hjälp om du är orolig

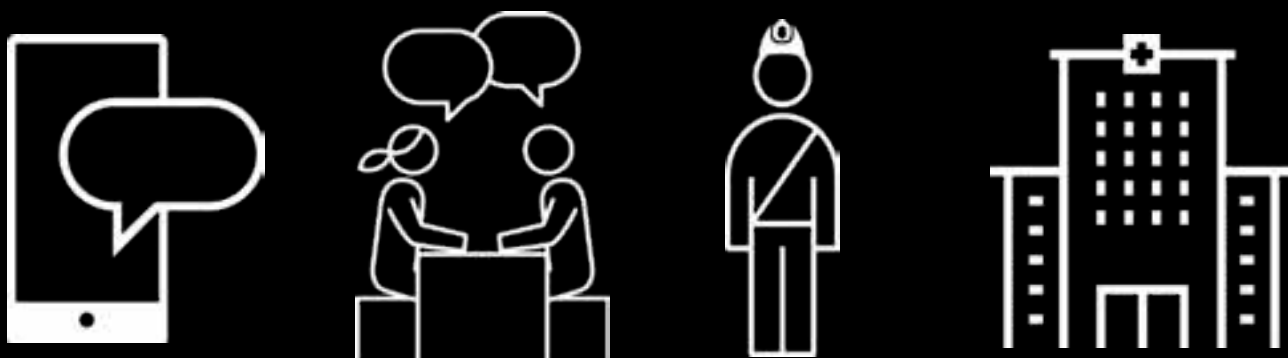
Du behöver inte vara säker på att ditt barn använder droger för att få råd och stöd som förälder. För rådgivning kontakta Mini Maria Stockholm på telefon 08-508 437 10.

Läs mer på socialtstod.stockholm/minimaria.

Mini Maria finns även på instagram: [@minimariastockholm](https://www.instagram.com/minimariastockholm).

Vid akuta situationer: Maria ungdoms akut är öppen dygnet runt och nås på telefon 08-1234 74 10.

Läs mer på mariaungdom.se.

Tipsa polisen

Om du får veta att någon använder eller säljer narkotika, tipsa polisen! Du behöver inte vara säker, låt polisen värdera informationen. Du kan tipsa anonymt på polisen.se/tips eller ringa 114 14. **Vid pågående brott, ring alltid 112.**

Om polisen får information om unga som använder eller säljer narkotika kan fler upptäckas och få hjälp i tid.